

מלגות ומענקים

6

בשער פרק זה:
כתובת יוונית בכתב שומרונים שנמצאה בבית כנסת בבית שאן.
הכתובת מוצגת בבית האקדמיה בהשאלה מרשות העתיקות.

6.1 < תוכנית מלגות אדמס

תוכנית מלגות אדמס היא מפעל משותף לאקדמיה ולמר מרסל אדמס ז"ל מקנדה. מר אדמס, שנפטר בחודש אוגוסט האחרון עם הגיעו לגיל 100, ייסד את התוכנית בשנת 2005. המלגות מיועדות לתלמידי מחקר במדעי הטבע,

ADAMS
מלגות אדמס Fellowships

במדעי החיים, במתמטיקה, במדעי המחשב ובהנדסה. עד כה זכו במלגות 149 חוקרים ישראלים צעירים ומבטיחים – 106 גברים ו-43 נשים. המלגות מוענקות מדי שנה לתלמידי מחקר מובחרים למן השנה השנייה ללימודיהם לתואר דוקטור ולתקופה של שלוש עד ארבע שנים אקדמיות רצופות. את המועמדים למלגה מציעים המוסדות האקדמיים מקרב תלמידיהם, והמלגאים זכאים לפטור מלא משכר הלימוד.

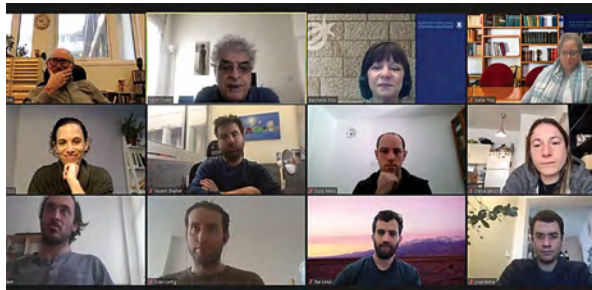
משנת 2018/19 סכום המלגה הוא 100,000 ש"ח לשנה. נוסף על זה, כל מלגאי זכאי ל-3,000 דולר לשנה לצורך השתתפות פעילה בכינוסים מדעיים ובסדנאות לימודים בחו"ל ולצורך שיתוף פעולה מדעי או לנסיעה לראיונות למשרת בתר-דוקטורט בחו"ל. בראש ועדת ההיגוי והשיפוט של תוכנית המלגות עומד חבר האקדמיה פרופ' משה אורן (לרשימת חברי הוועדה ראו להלן בפרק 11 "ועדות האקדמיה").

מלגאי אדמס בסיור בעכו, ספטמבר 2020

תהליך הסינון הקפדני שנוקטות האוניברסיטאות וועדת האקדמיה מבטיח כי מקבלי המלגות הם המובילים בתחום מחקרם בישראל. למלגאים הישגים מרשימים – הם מתקבלים להשתלמויות בתר-דוקטורט במוסדות הנבחרים בחו"ל, מבוקשים כחברי סגל צעירים באוניברסיטאות בארץ ובעולם, ומחקריהם מתפרסמים בכתבי עת יוקרתיים.

לחיזוק הקשר בין מלגאי אדמס בעבר לאלה שבהווה ולגיבוש קהילה מדעית צעירה בישראל האקדמיה יוזמת פעילויות שונות, ובהן סדנאות, סיורים לימודיים, הרצאות אורח של מדענים ידועי שם, כינוס שנתי וסמינר שנתי. הפעילויות מתקיימות לרוב בבית האקדמיה, ובהן נפגשים מלגאי כל המחזורים. בחודש

מלגאי אדמס בסדנה לתקשורת מדע

ינואר השתתפו מלגאי אדמס בסדנאות לתקשורת המדע שנועדו להקנות להם כלים להצגה מקוונת של מחקריהם בכינוסים בין-לאומיים ובראיונות עבודה.

סמינר אדמס וטקס הענקת המלגות לשנת תשפ"א נדחו בשל מגבלות הקורונה, והם עתידים להתקיים בסתיו בעת הענקת המלגות לשנת תשפ"ב.

אלה שבעת תלמידי המחקר שזכו במלגות אדמס לשנת תשפ"ב:

יהונתן חמו | מכון ויצמן למדע

כימיה אורגנית

נוי ברכה-נחמד |

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

כימיה

אפרת פחימה |

האוניברסיטה העברית בירושלים

כימיה

נועם הראל | אוניברסיטת תל אביב

מיקרוביולוגיה מולקולרית וביוטכנולוגיה

איל וייס | אוניברסיטת בר-אילן

גנטיקה מולקולרית וביוכימיה

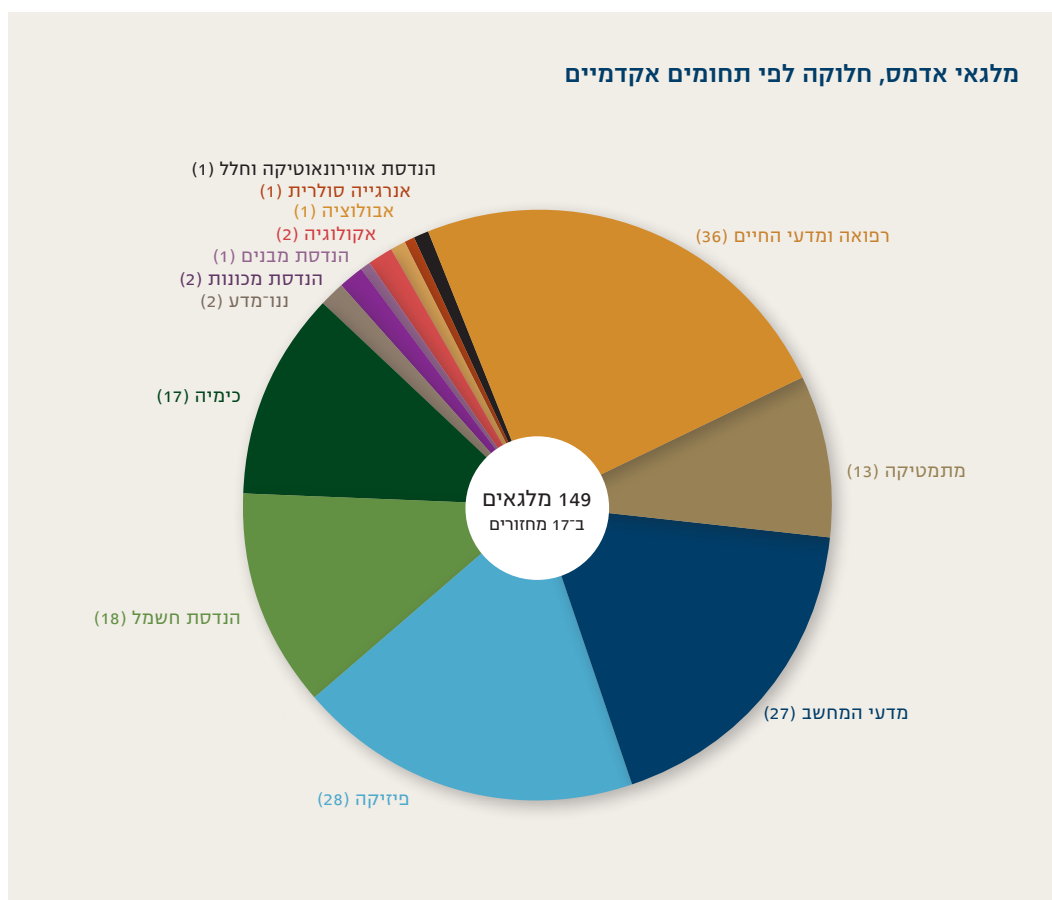
ענבל ויסבורד | הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

הנדסה כימית

יואב זגדון | אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

פיזיקה

לפרטים נוספים ראו באתר תוכנית מלגות אדמס: www.adams.academy.ac.il

6.2 < תוכנית מלגות רות ארנון

הכשרת בתר־דוקטורט בחו"ל לבוגרות תוכנית מלגות אדמס

פרופ' רות ארנון, לשעבר נשיאת האקדמיה ולשעבר יו"ר הוועדה לקידום וייצוג נשים במוסדות להשכלה גבוהה, הקימה בשנת 2016 קרן תמיכה שמטרתה לעודד חוקרות מצטיינות בוגרות תוכנית מלגות אדמס לצאת להשתלמות בתר־דוקטורט בחו"ל. בכל שנה תוכלנה בוגרות התוכנית לזכות במלגה בסך 20,000 דולר. את הזכות בוחרת ועדת מלגות אדמס לפי הצטיינות במחקר.

בחודש מרס נבחרו שתי זוכות לשנת הלימודים תשפ"ב, והן תחלוקנה את המלגה:

- < **אנאל בן-אשר** – השתלמות בתר־דוקטורט בכימיה באוניברסיטה האוטונומית של מדריד, בספרד
- < **יעל קורם כהנים** – השתלמות בתר־דוקטורט במדעי החיים באוניברסיטת UCSF בקליפורניה שבארצות הברית

6.3 < תוכנית מלגות ההצטיינות של המועצה להשכלה גבוהה והאקדמיה הלאומית הישראלית למדעים לחוקרי בתר־דוקטורט מחו"ל

בשנת 2018 ייסדה האקדמיה תוכנית יוקרתית להבאת בתר־דוקטורנטים מצטיינים מרחבי העולם לישראל. הטעם לכך הוא מספרם הקטן של בתר־דוקטורנטים במעבדות המחקר בארץ, בעיקר במדעים ובהנדסה. מטרת התוכנית הן למשוך חוקרים צעירים מצטיינים מרחבי העולם לבוא לישראל, להשתלב במעבדות המחקר שבה ולשמש מנוף לשיתופי פעולה בין־לאומיים; לחזק את המעבדות המובילות בישראל באמצעות חוקרים מצטיינים; לטוות קשרים מקצועיים ואישיים עם מדענים מצטיינים בתחילת דרכם בשאיפה שהם יובילו לשיתופי פעולה מחקריים בעתיד.

את הזוכים במלגות בוחרת ועדת שיפוט בראשות חבר האקדמיה פרופ' מוטי שגב, שחברים בה חברי אקדמיה וחברי סגל מקשת רחבה של תחומים אקדמיים במדעי הטבע ממגוון האוניברסיטאות בישראל וכן מדען בולט מחו"ל (לרשימת חברי הוועדה ראו להלן בפרק 11 "ועדות האקדמיה"). הזוכים משתתפים בפגישה שנתית ובעפילויות שמארגנת האקדמיה.

השנה הורחבה התוכנית בזכות שותפות חדשה בין האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים ובין המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג), והוענקו 17 מלגות בכל תחומי הדעת, ובכללם תחומי מדעי הרוח והחברה. ארבע־עשרה מלגות הוענקו במדעי הטבע, בטכנולוגיה, בהנדסה ובמתמטיקה (STEM) ושלוש מלגות במדעי הרוח והחברה. המלגות הן לתקופה של שנתיים וסכום כל מלגה הוא 160,000 ש"ח לשנה. האקדמיה והמל"ג נותנות מחצית מהסכום במדעים המדויקים (STEM) ושלושה רבעים מן הסכום במדעי הרוח והחברה, ואת השאר המלגאי מקבל מהאוניברסיטה המארחת כסכום תואם.

אלה המלגאים לשנת תשפ"ב:

Dr. Chandrima Banerjee < מהודו – משתלמת בפיזיקה, אצל פרופ' אורן כהן, בטכניון – מכון טכנולוגי לישראל

Dr. Prasanta Bera < מהודו – משתלם באסטרופיזיקה, אצל פרופ' יונתן גרנות, באוניברסיטה הפתוחה

Dr. Stotra Chakrabarti < מהודו – משתלם במדעי החיים, אצל ד"ר עמיעל אילני, באוניברסיטת בר־אילן

Dr. Christian Coester < מגרמניה – משתלם במדעי המחשב, אצל פרופ' ניב בוכבינדר, באוניברסיטת תל אביב

Dr. Sasha Rachel Goldstein-Sabbah < מארצות הברית וצרפת – משתלמת בהיסטוריה יהודית, אצל

ד"ר אביעד מורנו, באוניברסיטת בן־גוריון בנגב

Dr. Jens Tassilo Gruen < מגרמניה – משתלם בפיזיקה כימית וביולוגית, אצל פרופ' לוצ'יו פרידמן,

במכון ויצמן למדע

Dr. Jens Hoer < מגרמניה – משתלם בגנטיקה מולקולרית, אצל פרופ' רותם שורק, במכון ויצמן למדע

Dr. Johannes Knaute < מגרמניה – משתלם בפיזיקה, אצל ד"ר ארז זהר, באוניברסיטה העברית

בירושלים

- Dr. Siddarth Kulkarni** < מהודו – משתלם בביולוגיה, אצל ד"ר אפרת גביש־רגב, באוניברסיטה העברית בירושלים
- Dr. Ayan Marty** < מהודו – משתלם במדע החומרים, אצל ד"ר מיכל לסקס, במכון ויצמן למדע
- Dr. Prema Nadathur** < מארצות הברית – משתלמת בבלשנות, אצל ד"ר אליצור בראשר סיגל, באוניברסיטה העברית בירושלים
- Dr. Fernando Feitosa Ribeiro** < מקנדה – משתלם במדע המדינה, אצל ד"ר ג'ניפר אוסטר, באוניברסיטת בן־גוריון בנגב
- Dr. Rishu Kumar Sing** < מהודו – משתלם בפיזיקה, אצל ד"ר סטאס בורוב, באוניברסיטת בראילן
- Dr. Thierry Kilian Slot** < מהולנד – משתלם בכימיה, אצל ד"ר דוד אייזנברג, בטכניון – מכון טכנולוגי לישראל
- Dr. Caner Unal** < מטורקיה – משתלם בקוסמולוגיה, אצל ד"ר אלי קובץ, באוניברסיטת בן־גוריון בנגב
- Dr. Juan Pablo Unfried** < מקוסטה ריקה – משתלם בגולציה ביולוגית, אצל פרופ' איגור אוליצקי, במכון ויצמן למדע
- Dr. Navneet Chandra Verma** < מהודו – משתלם בהנדסה בירופואית, אצל פרופ' עמית מלר, בטכניון – מכון טכנולוגי לישראל

6.4 < תוכנית למלגות חירום לישראלים להשתלמות בתר־דוקטורט בארץ בעקבות מגפת הקורונה

המשבר שגרמה מגפת הקורונה הערים קשיים רבים בפני המדע בכלל ובפני חוקרים צעירים בפרט. בשל חשיבותן של השתלמויות הבתר־דוקטורט לקידום המחקר המדעי, ומאחר שחוקרים רבים לא יכלו לממש את השתלמותם המתוכננת בחו"ל או להשלימה, החליטה האקדמיה להקים תוכנית חירום מיידית. במסגרת התוכנית הוענקו עשר מלגות לחוקרים ישראלים מצטיינים מכל תחומי הידע להשתלמות בתר־דוקטורט באוניברסיטאות המחקר בארץ – כל מלגה לתקופה של שנתיים. סכום כל מלגה הוא 150,000 ש"ח לשנה.

זוכי מלגות החירום להשתלמות בתר־דוקטורט של ישראלים בארץ לשנת תשפ"א:

- < **ד"ר זהר ארנון**, ביוטכנולוגיה, אוניברסיטת תל אביב, בהנחיית פרופ' ליהי אדלר־אברמוביץ
- < **ד"ר צילה אשל**, ארכאולוגיה, אוניברסיטת אריאל בשומרון, בהנחיית ד"ר עדי אליהו בהר
- < **ד"ר אורית ברחני**, מדעי החיים, האוניברסיטה העברית בירושלים, בהנחיית פרופ' עופר מנדלבונים
- < **ד"ר אליאן הדס־ירדני**, מדעי החיים, מכון ויצמן למדע, בהנחיית ד"ר מורן שלו בן־עמי
- < **ד"ר שיר הוכוולד־ליבר**, פיזיקה/הנדסה, אוניברסיטת בראילן, בהנחיית פרופ' רחלה פופובצר
- < **ד"ר אורי כץ**, משפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים, בהנחיית פרופ' אילנה ריטוב ופרופ' דורון טייכמן
- < **ד"ר תום לוי**, מדעי החיים, אוניברסיטת בן־גוריון בנגב, בהנחיית פרופ' אמיר שגיא
- < **ד"ר מאור פריד**, הנדסת מכונות, הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל, בהנחיית פרופ' אולג גנדלמן
- < **ד"ר הדס שליט־פלג**, כימיה, אוניברסיטת בן־גוריון בנגב, בהנחיית פרופ' ענת מילוא
- < **ד"ר נתנאל שפיגל**, כימיה, אוניברסיטת בראילן, בהנחיית פרופ' דורון אורבך

6.5 < פרסי בלווטניק למדענים צעירים מצטיינים במדעי הטבע והנדסה

תוכנית פרסי בלווטניק למדענים צעירים הושקה בשנת 2018 באקדמיה בשיתוף עם האקדמיה למדעים של ניו יורק ועם קרן משפחת בלווטניק. פרסי בלווטניק ניתנים למדענים צעירים מצטיינים בתחילת דרכם העצמאית במחקר. הפרסים מוענקים מדי שנה לשלושה חוקרים צעירים ומבטיחים באוניברסיטאות ישראליות בשלושה תחומים – מדעי החיים, מדעי הפיזיקה וההנדסה וכימיה – לציון הישגים יוצאי דופן ולעיבוד מצוינות, מקוריות וחדשנות. סכום הפרס הוא 100,000 דולר במענק לא מוגבל – אחד הפרסים הגדולים ביותר שנוסדו בשביל חוקרים בתחילת דרכם.

ועדת הפרס, המורכבת מחברי אקדמיה וממדענים ידועי שם, בחנה את המלצות האוניברסיטאות ובחרה את הזוכים.

הזוכים לשנת 2021:

< פרופ' יוסי יובל

הפקולטה למדעי החיים, אוניברסיטת תל אביב

< פרופ' רפאל קליין

המרכז לעיצוב מולקולרי על שם הלן ומרטין קימל, מכון ויצמן למדע

< ד"ר עידו קמינר

הפקולטה להנדסת חשמל, הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל

בראש הוועדות המדעיות עמדו השנה חברי האקדמיה פרופ' נעמה ברקאי, פרופ' דוד הראל ופרופ' יוסף קוסט. בראש המועצה המדעית המייעצת (Scientific Advisory Council) עומדים זוכה פרס נובל וחבר האקדמיה פרופ' אהרון צ'חנובר ונשיא ומנכ"ל האקדמיה למדעים של ניו יורק פרופ' ניקולס דירקס (Prof. Nicholas Dirks). יו"ר החטיבה למדעי הטבע פרופ' ידן דודאי מלווה את התוכנית מקצועית ומופקד על הקשר עם האקדמיה למדעים של ניו יורק.

זוכי הפרס הצטרפו לקהילת חתני פרסי בלווטניק למדענים צעירים בארצות הברית ובבריטניה, המונה כיום יותר מ-300 זוכים. הם יוזמנו להשתתף בסימפוזיון המדע השנתי של בלווטניק, הנערך בניו יורק מדי קיץ, ובו מתכנסים חוקרים כדי להחליף רעיונות חדשים ולבנות שיתופי פעולה חוצי תחומי דעת.

6.6 < קרן בת־שבע דה רוטשילד ומענקי השתלמות על שם אהרן ואכרים קציר

קרן בת־שבע דה רוטשילד לקידום המדע בישראל נוסדה כקרן פרטית שמורה, ובשנת 1993 העבירה הברונית דה רוטשילד את הקרן לאקדמיה. הקרן נועדה לקדם את המדע הבסיסי בישראל באמצעות תמיכה בכינוסים בין־לאומיים, בביקוריהם בארץ של מדענים בעלי שם מהעולם ובתמיכה בנסיעות לחו"ל של חוקרים ישראלים צעירים לצורך השתלמות. הקרן תומכת בפעילויות מדע על בסיס מצוינות מחקרית, בייחוד בנושאים חדשניים הראויים לקידום בארץ. את פעילותה המדעית של הקרן מכוון חבר יועצים המורכב מחברי אקדמיה וממדענים ישראלים מכמה תחומי דעת בראשותו של חבר האקדמיה פרופ' יוסי לוי (לרשימת חברי חבר היועצים של הקרן ראו להלן בפרק 11 "ועדות האקדמיה").

מועד קיומן של חלק מהפעילויות שאישרה הקרן בשנת 2021 נדחה בגלל מגפת הקורונה.

תמיכת קרן בת־שבע דה רוטשילד לקידום המדע בישראל באה לידי ביטוי בדרכים אלה:

סמינרי בת־שבע דה רוטשילד

הקרן תומכת בסמינרים בין־מוסדיים המיועדים לפיתוח הידע בישראל בתחומים שבחזית המדע ולחילופי ידע ורעיונות. משום אופיים הבין־מוסדי של הסמינרים הקרן דורשת שהוועדה המארגנת של כל סמינר תורכב מאנשי מקצוע המייצגים שלושה לפחות ממוסדות המחקר העוסקים בתחום, וכי הסמינר יהיה פתוח למשתתפים מכל אוניברסיטאות המחקר ומכוני המחקר בארץ. משך סמינר הוא ארבעה-חמישה ימים, והוא נערך לרוב במקום מבודד, מחוץ לכותלי המוסדות האקדמיים ומחוץ לעיר. סך התמיכה בסמינר הוא עד 40,000 דולר.

לשנת 2021 אישרה קרן בת־שבע דה רוטשילד את התמיכה בסמינרים האלה:

< Bioderived Electronics 2021

ד"ר נדב אמדורסקי ופרופ' אורי פסקין מהטכניון – מכון טכנולוגי לישראל (יושבי ראש הוועדה המארגנת), פרופ' נורית אשכנזי מאוניברסיטת בן־גוריון בנגב, פרופ' דוד כהן ממכון ויצמן למדע, פרופ' יוסי פלטיאל מהאוניברסיטה העברית בירושלים

< Multisensory Integration in Action

פרופ' רועי מוקמל מאוניברסיטת תל אביב (יו"ר הוועדה המארגנת), פרופ' עופר דונחין מאוניברסיטת בן־גוריון בנגב, פרופ' פיראס מואסי מהטכניון – מכון טכנולוגי לישראל, פרופ' אילנה ניסקי מאוניברסיטת בן־גוריון בנגב, פרופ' יפעת פרוט מהאוניברסיטה העברית בירושלים, ד"ר ליאור שמואלוף מאוניברסיטת בן־גוריון בנגב

Polymers for Advanced Technologies <

פרופ' אברהם דומב מהאוניברסיטה העברית בירושלים (יו"ר הוועדה המארגנת).

חברי הוועדה המארגנת הישראלית: פרופ' מיטל זילברמן מאוניברסיטת תל אביב, פרופ' דניאל כהן מהאוניברסיטה העברית בירושלים, פרופ' בועז מזרחי מהטכניון – מכון טכנולוגי לישראל, ד"ר גיא מחרז ממינהל המחקר החקלאי – מכון וולקני, פרופ' שלמה מרגל מאוניברסיטת בר-אילן, ד"ר נאום נווה ממכללת שנקר – הנדסה, עיצוב ואמנות, פרופ' יוסף קוסט מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, פרופ' יעקב קליין ממכון ויצמן למדע, פרופ' שמואל קניג ממכללת שנקר – הנדסה, עיצוב ואמנות

חברי הוועדה המארגנת הבין-לאומית: Prof. Luis Campos, Columbia University, USA;

Prof. Yakai Feng, Tianjin University, China; Prof. Andreas Lendlein, Helmholtz-

Zentrum Geesthacht Teltow, Germany; Prof. Uma Maheswari Krishnan, Universite

De Bordeaux, India; Dr. Krzysztof Matyjaszewski, Carnegie Mellon University, USA;

Prof. Stanislaw Slomkowski, Center of Molecular, Macromolecular Studies, Poland

Reptiles in Space and Time – Using Prehistoric and Historic Knowledge to Gauge <**Current and Future Global Trends of Reptilian Diversity and Conservation**

פרופ' שי מאירי מאוניברסיטת תל אביב, מוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט (יו"ר הוועדה המארגנת),

פרופ' ראובן ישורון מאוניברסיטת חיפה, ד"ר אורי רול מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב

סדנאות בת-שבע דה רוטשילד

סדנאות בת-שבע דה רוטשילד נועדו לקידום נושאי מחקר בין-תחומיים חדשניים באמצעות איחוד כוחות מחקריים מהאוניברסיטאות בארץ. אפשר להציע סדנאות בין-תחומיות הן במדעי הטבע והן במדעי הרוח והחברה בתחומים שיש להם זיקה ניכרת למדעי הטבע. על הוועדה המארגנת של כל סדנה לכלול אנשי סגל המייצגים שלושה לפחות ממוסדות המחקר בישראל. סך התמיכה בסדנה הוא עד 10,000 דולר.

לשנת 2021 אישרה קרן בת-שבע דה רוטשילד את התמיכה בסדנאות האלה:

Executive Function and Diabetes Mellitus – A Stone Left Unturned? <

ד"ר אורלי טמיר מהמרכז הרפואי ע"ש חיים שיבא – תל השומר (יו"ר הוועדה המארגנת), ד"ר שי אשכנזי

מאוניברסיטת אריאל בשומרון, ד"ר יבגני מרזון מאוניברסיטת תל אביב, ד"ר שרה צנגן מהמרכז הרפואי

הדסה והאוניברסיטה העברית בירושלים, פרופ' תום שינברג מאוניברסיטת תל אביב

Embodied Cognition and Learning in STEAM (Science, Technology, Engineering, <**Art and Mathematics) Education**

פרופ' בת-שבע אלון ממכון ויצמן למדע (יו"ר הוועדה המארגנת), ד"ר רוני זוהר ממכון ויצמן למדע,

פרופ' ג'רי ליסמן מאוניברסיטת חיפה, ד"ר אלי פלטיניק מהאוניברסיטה העברית בירושלים

Rethinking the Path from Evidence to Decision-Making: Exploring Innovative < Approaches for the Future of Health Policy

פרופ' נדב דוידוביץ וד"ר מוריה אלן מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב (יושבי ראש הוועדה המארגנת), פרופ' אילת ברעם-צברי מהטכניון – מכון טכנולוגי לישראל, ארז גביש מבצלאל – אקדמיה לאמנות ועיצוב ירושלים, פרופ' יעל פרג מהמרכז הבינתחומי הרצליה

עמיתי בת-שבע דה רוטשילד

תוכנית עמיתי בת-שבע דה רוטשילד נועדה להזמנת מדענים מהמעלה הראשונה מרחבי העולם לביקור בישראל למפגשים עם מדענים ועם סטודנטים ישראלים לחילופי ידע, דעות ורעיונות בתחום התמחותם. על המועמד להיות מתחום מדעי הטבע, ועל תוכנית הביקור המיועדת לעמית לכלול ביקורים בשלושה מוסדות אקדמיים לפחות. סך התמיכה בביקור עמית הוא עד 5,000 דולר.

לשנת 2021 אישרה קרן בת-שבע דה רוטשילד את התמיכה בביקורי העמיתים האלה:

Prof. Daniel Simberloff, University of Tennessee, Knoxville, TN, USA and Member of < the U.S. National Academy of Sciences

ביקור במוסדות האלה: אוניברסיטת תל אביב, מוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט, אוניברסיטת חיפה, האוניברסיטה העברית בירושלים – הפקולטה לחקלאות מזון וסביבה קמפוס רחובות ואוניברסיטת בן-גוריון בנגב. החוקר המארח הוא פרופ' יונתן בלמקר מאוניברסיטת תל אביב.

Prof. Daniel B. Sinars, Sandia National Laboratories, Albuquerque, NM, USA < ביקור במוסדות האלה: אוניברסיטת תל אביב, הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל ומכון ויצמן למדע. החוקר המארח הוא פרופ' יצחק מרון ממכון ויצמן למדע.

מענקי השתלמות על שם אהרן ואפרים קציר

מענקי השתלמות על שם אהרן ואפרים קציר נועדו להשתלמות קצרה (חודש עד חודשיים) במחקר ובשיטות עבודה במעבדות מובילות בעולם בתחומים של מדעי החיים, רפואה, מדעים מדויקים והנדסה. המענקים מיועדים לדוקטורנטים מכל האוניברסיטאות בישראל וכן לחוקרים בעלי תואר דוקטור ולבעלי תואר MD, עד חמש שנים מקבלת התואר. עדיפות ניתנת לחוקרים צעירים אשר אין עומדת לרשותם קרן השתלמות. סך התמיכה בהשתלמות הוא עד 5,000 דולר.

לשנת 2021 קיבלו את מענק ההשתלמות על שם אהרן ואפרים קציר:

< **ג'וליאן גדעון** מהטכניון – מכון טכנולוגי לישראל. השתלמות ב-
Children's Hospital Los Angeles, Saban Research Institute, University of Southern
California, CA, USA

< **מירטה דומנצ'יץ'** מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב. השתלמות ב-
Medical Physics Unit, McGill University, Montreal, Canada

< **נטלי לוי** מאוניברסיטת בר-אילן. השתלמות ב-
Smithsonian Tropical Research Institute, Panama, Republic of Panama

< **אחיה ליבנה** מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב. השתלמות ב-
Department of Microbiology, Utrecht University, the Netherlands

< **דניאלה ליכטמן** מהטכניון – מכון טכנולוגי לישראל. השתלמות ב-
Zuckerman Mind, Brain, Behavior Institute, Columbia University, New York, NY, USA

< **מירי מורגוליס** מאוניברסיטת חיפה. השתלמות ב-
Julius Wolff Institute for Biomechanics and Musculoskeletal Regeneration, Charité
Campus Virchow Clinic, Berlin, Germany

< **ראיה מרעי** מהטכניון – מכון טכנולוגי לישראל. השתלמות ב-
Neurodevelopmental and Imaging Center, Kennedy Krieger Institute, Baltimore, MD, USA

< **מריה פולאי** מהטכניון – מכון טכנולוגי לישראל. השתלמות ב-
Department of Medicine, Harvard Medical School, Brigham and Women's Hospital,
Boston, MA, USA

< **ניב פרייברג** מהאוניברסיטה העברית בירושלים. השתלמות ב-
SLAC National Accelerator Laboratory, Stanford Synchrotron Radiation Lightsource,
Menlo Park, CA, USA

< **אייל שטיין** מהטכניון – מכון טכנולוגי לישראל. השתלמות ב-
McCormick School of Engineering, Northwestern University, Chicago, IL, USA

< **אלעד שמש** מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב. השתלמות ב-
Cambridge University Hospitals, UK

6.7 < הקרן לקידום מדעי הרוח והחברה

פעילות הקרן למען קידום המחקר בישראל באה לידי ביטוי בתמיכה כספית בכינוסים, בתוכנית עמיתים ובתוכנית השתלמויות. בראש ועדת ההיגוי של הקרן עומד חבר האקדמיה פרופ' אבנר הולצמן (לרשימת חברי הוועדה ראו להלן בפרק 11 "ועדות האקדמיה"). בשל המספר הגדול של בקשות לתמיכה הגדילה האקדמיה את תקציב הקרן במידה ניכרת.

מועד קיומן של חלק מהפעילויות שאישרה הקרן נדחה בגלל מגפת הקורונה.

כינוסים

הקרן מממנת כינוסים בין-מוסדיים במדעי הרוח והחברה כדי להביא להעמקת הידע בישראל בתחומים שבחזית המדע ולהחלפת ידע ורעיונות בין העוסקים בנושא הנחקר. את הכינוסים מנחים מדענים בכירים מישראל ומחול. משום אופיים הבין-מוסדי של הכינוסים הקרן דורשת שהוועדה המארגנת של כל כינוס תורכב מאנשי מקצוע המייצגים שניים לפחות ממוסדות המחקר העוסקים בתחום, וכי הכינוס יהיה פתוח למשתתפים מכל המוסדות האלה בישראל. עוד קובעת הקרן כי יש לקיים את הכינוס בתנאים המאפשרים מגע רצוף בין התלמידים, החוקרים הצעירים והמדענים הישראלים לבין המדענים המוזמנים מחול. הכינוסים כוללים הרצאות פתוחות לקהל וכן מפגשים ודיונים רצופים בהשתתפות המרצים וקבוצות קטנות של תלמידים. סך התמיכה בכינוס הוא עד 20,000 דולר.

לשנת תשפ"א אושרה התמיכה בכינוסים האלה:

< ד"ר בישראל: היבטים היסטוריים ותאורטיים

ד"ר אליה אתקין מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, פרופ' אבי בראלי מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, ד"ר מאיה מארק מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, ד"ר הדס שדר מהמרכז האקדמי ויצו חיפה, ד"ר הילה שלם בהרד מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב

< הכשרת מורים בחינוך הדתי

פרופ' יהודה ברנדס מהמכללה האקדמית הרצוג, פרופ' חיים גזיאל מהמכללה האקדמית הרצוג, פרופ' זהבית גרוס מאוניברסיטת בר-אילן, פרופ' יובל דרור מאוניברסיטת תל אביב ומהמכללה האקדמית תל-חי, ד"ר תמי חלמיש-אייזנמן מהמכללה האקדמית הרצוג, פרופ' יעקב כץ מאוניברסיטת בר-אילן, פרופ' נעמה צבר בן-יהושע מאוניברסיטת תל אביב וממכללת אחווה, פרופ' שלמה רומי מהמכללה האקדמית הרצוג

< משפט מוסלמי במדינה היהודית: בין בתי הדין השרעיים לבתי המשפט לענייני משפחה, בין

התקדמות לנסיגה

פרופ' מוחמד אלעטאונה מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, ד"ר קארין כרמית יפת מאוניברסיטת חיפה, ד"ר עידו שחר מאוניברסיטת חיפה

< **“עכשיו ובימים האחרים”, יצירתו של יהודה עמיחי בהקשריה הפואטיים, הלשוניים, ההיסטוריים והתרבותיים**

ד"ר עידו בסוק מהאוניברסיטה העברית בירושלים, ד"ר תמר הס מהאוניברסיטה העברית בירושלים, פרופ' תמר וולף-מונזון מאוניברסיטת בר-אילן, ד"ר גדעון טיקוצקי מהאוניברסיטה העברית בירושלים

< **Jewish Languages in Contact**

פרופ' יהודית הנשקה מאוניברסיטת חיפה, פרופ' חזי מוצפי מאוניברסיטת תל אביב

< **Reading Mesopotamian Literature: Ancient and Modern Perspectives**

ד"ר נגה איילי-דרשן מאוניברסיטת בר-אילן, פרופ' שון-זליג אסטר מאוניברסיטת בר-אילן, פרופ' אורי גבאי מהאוניברסיטה העברית בירושלים, פרופ' יורם כהן מאוניברסיטת תל אביב, ד"ר נילי סמט מאוניברסיטת בר-אילן

< **The Delimitation of International Maritime Borders: Disputes, Challenges, and Solutions in a Comparative Perspective**

פרופ' שאול חורב מאוניברסיטת חיפה, ד"ר אריאל כבירי מהמכללה האקדמית גליל מערבי, ד"ר כרמלה לוטמר מאוניברסיטת חיפה

< **Theorizing National Solidarity: Mechanisms, Models and Paradoxes**

פרופ' אבנר בן-עמוס מאוניברסיטת תל אביב, פרופ' אבי בראלי מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, פרופ' אורן מאירס מאוניברסיטת חיפה, פרופ' אורן סופר מהאוניברסיטה הפתוחה, פרופ' דני קפלן מאוניברסיטת בר-אילן, פרופ' חזקי שוהם מאוניברסיטת בר-אילן, פרופ' יולי תמיר ממכללת שנקר – הנדסה, עיצוב ואמנות

תוכנית העמיתים

הקרן מממנת הזמנת מדענים מהמעלה הראשונה מרחבי העולם לישראל לכמה ימים לפגישה עם מדענים ועם סטודנטים ישראלים להחלפת ידע, דעות ורעיונות בתחום התמחותם. התוכנית מיועדת למדענים מתחומי מדעי הרוח והחברה בלבד. המלגה ניתנת עד לסכום של 5,000 דולר.

לשנת תשפ"א אושר המימון של ביקורי העמיתים האלה:

< **Prof. Jacques Barber, Adelphi University, NY, USA**

ביקור במוסדות האלה: אוניברסיטת חיפה, האוניברסיטה העברית בירושלים ואוניברסיטת בר-אילן

< **Prof. Rebecca Cypess, Rutgers University, NJ, USA**

ביקור במוסדות האלה: האוניברסיטה העברית בירושלים, אוניברסיטת בר-אילן ואוניברסיטת חיפה

< **Prof. Anil Gupta, University of Pittsburgh, PA, USA**

ביקור במוסדות האלה: אוניברסיטת תל אביב, האוניברסיטה העברית בירושלים ואוניברסיטת בן-גוריון בנגב

Prof. Jutta Joormann, Yale University, CT, USA <

ביקור במוסדות האלה: האוניברסיטה העברית בירושלים ואוניברסיטת בר־אילן

Prof. Carolina López-Ruiz, Ohio State University, OH, USA <

ביקור במוסדות האלה: האוניברסיטה העברית בירושלים, אוניברסיטת תל אביב, אוניברסיטת בר־אילן
ואוניברסיטת חיפה

Prof. Lala Straussner, New York University, NY, USA <

ביקור במוסדות האלה: האוניברסיטה העברית בירושלים ואוניברסיטת תל אביב

מענקי השתלמות

המענקים נועדו להשתלמות במחקר ובשיטות עבודה בספרייה, בארכיב, במעבדה או במסגרת מתאימה אחרת בחו"ל למשך חודש עד חודשיים בתחום מדעי הרוח והחברה. המענקים ניתנים לדוקטורנטים מכל מוסדות המחקר בישראל וכן לחוקרים בעלי תואר דוקטור, עד עשר שנים מקבלת התואר. עדיפות ניתנת לחוקרים צעירים שאין עומדת לרשותם קרן השתלמות. סך כל מענק הוא עד 5,000 דולר.

לשנת תשפ"א אושר מימון ההשתלמויות האלה:

< **ד"ר אלה אסף שפייר**, השתלמות ב־

National Museum of Ethiopia, Addis Ababa, Ethiopia

< **ד"ר רות גוטפריד**, השתלמות ב־

Center on Trauma and Children, University of Kentucky, Lexington, KY, USA

< **שיר גנזר**, השתלמות ב־

Autism Research Centre, University of Cambridge, UK

< **שילת חיים־נחום**, השתלמות ב־

Department of Counseling and Clinical Psychology, Columbia University, New York,
NY, USA

< **רונית טל סולטן**, השתלמות ב־

School of Social Sciences, University of Buenos Aires, Argentina

< **הדר נפתלוביץ'**, השתלמות ב־

Department of Psychiatry, Columbia University, New York, NY, USA

< **ד"ר תקוה עובדיה**, השתלמות ב־

Department of Mathematics, The University of Auckland, New Zealand

6.8 < מלגות קרן פולקס בישראל

קרן פולקס, שמרכזה בלונדון, מעניקה באמצעות האקדמיה מלגות המיועדות לתלמידי רפואה הלומדים גם לקראת תואר שלישי במדעי החיים. המלגות מוענקות מדי שנה לתקופה של עד שלוש שנים. סכום המלגה הוא עד 2,000 לירות שטרלינג לשנה. בחירת המועמדים נעשית באמצעות ועדה של האקדמיה, והחלטות הוועדה כפופות לאישור נאמני קרן פולקס בלונדון. יו"ר הוועדה בישראל הוא חבר האקדמיה פרופ' משה אורן (לרשימת חברי הוועדה ראו להלן בפרק 11 "ועדות האקדמיה").

אלה הזוכים במלגות פולקס לשנת תשפ"א:

<p>פאדי עיד הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל</p> <p>-----</p> <p>עסאם עסלי אוניברסיטת בן-גוריון בנגב</p> <p>-----</p> <p>אסעד שיתי הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל</p>	<p>רפאל בז'ינסקי אוניברסיטת תל אביב</p> <p>-----</p> <p>יאיר גת האוניברסיטה העברית בירושלים</p> <p>-----</p> <p>דן ורשקוב האוניברסיטה העברית בירושלים</p> <p>-----</p> <p>ג'נאן מוחמד אוניברסיטת תל אביב</p>
--	--

אלה התלמידים שמלגתם נמשכת משנים קודמות:

יחזקאל אליהו מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, מקס דרבקין מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, יואב חרפק-עמיקם מהאוניברסיטה העברית בירושלים, שיר טוביאנה מהטכניון - מכון טכנולוגי לישראל, יובל יוגב מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, אביב מזרחי-קליגר מהאוניברסיטה העברית בירושלים, טניה פיינסוד-לוי מהאוניברסיטה העברית בירושלים, שירן קעטבי מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב והאוניברסיטה העברית בירושלים, איתן קפלן מהטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

6.9 < מלגות בתר־דוקטורט בפיזיקה גרעינית

האקדמיה מפעילה תוכנית מלגות בתר־דוקטורט לפיתוח המצוינות האקדמית בתחום הפיזיקה הגרעינית בישראל. המלגות מיועדות לחוקרים צעירים מצטיינים המעוניינים לצאת להשתלמות בתר־דוקטורט באחד המוסדות המובילים בחו"ל, ושזה להם הבתר־דוקטורט הראשון בחו"ל. את המועמדים בוחרת ועדה של האקדמיה בראשותו של פרופ' יצחק צרויה ממכון ויצמן למדע (לרשימת חברי הוועדה ראו להלן בפרק 11 "ועדות האקדמיה"). סכום המלגה הוא 160,000 ש"ח, והיא ניתנת לשנת מחקר אחת בחו"ל, המוקדשת כולה למחקר בפיזיקה גרעינית. הזוכים יכולים לבקש פריסה של המענק לשנתיים.

הזוכה לשנת תשפ"א הוא **נועם גבריאלוב סומין** מהאוניברסיטה העברית בירושלים, שנסע להשתלמות בתר־דוקטורט בפיזיקה גרעינית באוניברסיטת ייל שבארצות הברית. בשל מגפת הקורונה נדחתה הנסיעה המתוכננת, והוא החל בהשתלמות באפריל 2021.

